

นิตยสารแนวคิดและแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในประเทศไทย

Concepts and Guidelines for Enhancing Lifelong Learning in Thailand

นิตยสารแนวคิดและแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในประเทศไทย

L 881น 2564

B0001689

bib:13399117120

สุวิธิตา จรุง

สุวิธิดา จรุงเกียรติกุล

นิทัศน์แนวคิดและแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในประเทศไทย / สุวิธิดา จรุงเกียรติกุล

1. การศึกษาต่อเนื่อง -- ไทย.
2. การศึกษาต่อเนื่อง.
3. การศึกษาผู้ใหญ่ -- ไทย.
4. การศึกษาผู้ใหญ่.
5. นโยบายการศึกษา -- ไทย.
6. นโยบายการศึกษา.

374.9593

ISBN 978-974-03-4034-8

สปจ. 2479

asskun ค่ำววิชาการ สู่สังคัม
Knowledge to All
www.cupress.chula.ac.th

เลขเรียกหนังสือ..... L

..... ก 881 น 2564

เลขทะเบียนหนังสือ..... B0001689

วันที่ลงทะเบียน..... 3 พ.ค. 2565

ได้มาจาก..... งบประมาณ 2565

สิทธิในการผลิตและพิมพ์หนังสือเล่มนี้เป็นของสำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยแต่ผู้เดียว
การผลิตและการลอกเลียนหนังสือเล่มนี้ไม่ว่ารูปแบบใดทั้งสิ้น
ต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากสำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ครั้งที่ 1 จำนวน 500 เล่ม พ.ศ. 2564

บรรณาธิการอำนวยการ : นางอรทัย นันทนาตีย์ รองศาสตราจารย์ ดร.อรรฐ ทาณีสืบสาย

กองบรรณาธิการฝ่ายวิชาการ : ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ปิยนาด บุนนาค

รองศาสตราจารย์พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์

รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ชิษณุ พันธุ์เจริญ

รองศาสตราจารย์ ดร.วิมลวรรณ พิมพ์พันธ์ุ

ผู้ประสานงาน : วาสนา ชำเซ็น

พิสูจน์อักษร : สิริพรรณ เตยวงศ์ศักดิ์

ออกแบบปกและรูปเล่ม : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้จัดจำหน่าย ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

โทร. 0-2218-7000-3, 0-2218-9872 โทรสาร 0-2254-9495

Call Center (จัดส่งทั่วประเทศ) โทร. 0-2255-4433 <http://www.chulabook.com>

แผนกขายส่ง สาขาหัวหมาก โทร. 0-2374-1375-6 โทรสาร 0-2374-1375

พิมพ์ที่ สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย [CUB 6402-001] โทร. 0-2218-3562-3

www.cupress.chula.ac.th

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	(ก)
คำนำ	(จ)
สารบัญ	(ฉ)
สารบัญแผนภาพ	(ฎ)
บทที่ 1 บทนำ: การศึกษาและการเรียนรู้	1
1.1 กฎหมายและนโยบายที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต.....	3
1.2 ความหมายของการศึกษาและการเรียนรู้	15
1.3 สภาพการณ์การศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตในประเทศไทย	16
บทสรุป	20
คำถามท้ายบท	20
ประเด็นเรียนรู้	21
บทที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต	23
2.1 การศึกษาผู้ใหญ่	24
2.1.1 ความหมายของการศึกษาผู้ใหญ่	26
2.1.2 ลักษณะของผู้ใหญ่และผู้เรียนผู้ใหญ่	27
2.1.3 หลักการและกระบวนการจัดกิจกรรมการศึกษา และส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่	32
2.1.4 รูปแบบ เทคนิค และวิธีการจัดการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ สำหรับผู้ใหญ่.....	44
2.2 การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.....	51
2.2.1 การศึกษานอกระบบ.....	52
2.2.1.1 ความหมายของการศึกษานอกระบบ	52
2.2.1.2 เป้าหมายของการศึกษานอกระบบ	53
2.2.1.3 หลักการจัดการศึกษานอกระบบ	57
2.2.1.4 ประเภทของการศึกษานอกระบบ	61
2.2.1.5 การพัฒนาโปรแกรม โครงการ และกิจกรรมการศึกษานอกระบบ	63

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.2.2 การศึกษาตามอัธยาศัย.....	69
2.2.2.1 ความหมายของการศึกษาตามอัธยาศัย.....	69
2.2.2.2 ลักษณะ รูปแบบ และประเภทของการศึกษาตามอัธยาศัย.....	72
2.2.2.3 หลักการและกระบวนการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย.....	75
2.2.2.4 สื่อและแหล่งทรัพยากรสำหรับการศึกษาตามอัธยาศัย.....	78
2.3 การศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต.....	80
2.3.1 การศึกษาตลอดชีวิต.....	80
2.3.1.1 ความเป็นมาของการศึกษาตลอดชีวิต.....	81
2.3.1.2 ความหมายของการศึกษาตลอดชีวิต.....	83
2.3.1.3 วัตถุประสงค์และหลักการของการศึกษาตลอดชีวิต.....	85
2.3.2 การเรียนรู้ตลอดชีวิต.....	89
2.3.2.1 ความเป็นมาของการเรียนรู้ตลอดชีวิต.....	89
2.3.2.2 ความหมายของการเรียนรู้ตลอดชีวิต.....	95
2.3.2.3 หลักการของการเรียนรู้ตลอดชีวิต.....	97
2.3.2.4 ความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต.....	99
2.4 สังคมแห่งการเรียนรู้.....	103
2.4.1 ความเป็นมาของแนวคิดสังคมแห่งการเรียนรู้.....	103
2.4.2 ความหมายของสังคมแห่งการเรียนรู้.....	107
2.4.3 ลักษณะและองค์ประกอบของสังคมแห่งการเรียนรู้.....	110
2.4.4 หลักการและกระบวนการในการพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้.....	117
บทสรุป.....	122
คำถามท้ายบท.....	122
ประเด็นเรียนรู้.....	123
บทที่ 3 พัฒนาการการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในประเทศไทย.....	125
3.1 การส่งเสริมการศึกษาผู้ใหญ่ (พ.ศ. 2482-2502).....	127
3.2 การพัฒนาสู่การศึกษานอกระบบ (พ.ศ. 2503-2519).....	129
3.3 การศึกษานอกโรงเรียน (พ.ศ. 2520-2532).....	131
3.4 ขยายการให้บริการการศึกษานอกโรงเรียน (พ.ศ. 2533-2543).....	134
3.5 การศึกษาตลอดชีวิต (พ.ศ. 2544-2558).....	138
3.6 การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (พ.ศ. 2559-ปัจจุบัน).....	142

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทสรุป	146
คำถามท้ายบท	146
ประเด็นเรียนรู้	147
บทที่ 4 ความท้าทายและแนวโน้มการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในประเทศไทย.....	149
4.1 ความท้าทายที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต	150
4.2 แนวโน้มการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในประเทศไทย	158
บทสรุป	169
คำถามท้ายบท	171
ประเด็นเรียนรู้	172
บทที่ 5 บทสรุป: ข้อเสนอแนะและแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต	
   ในประเทศไทย	173
5.1 การวิเคราะห์แนวคิดและการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในประเทศไทย	174
5.2 ผลการศึกษาความเห็นที่มีต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในประเทศไทย.....	184
5.3 ข้อเสนอแนะและแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในประเทศไทย	187
บทสรุป	212
คำถามท้ายบท	213
ประเด็นเรียนรู้	214
บรรณานุกรม	215
ดัชนี.....	227

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 การศึกษาและการเรียนรู้.....	16
แผนภาพที่ 2 แสดงกระบวนการจัดการศึกษาตามอรรถศาสตร์บนฐานการเรียนรู้ ตามอรรถศาสตร์ของบุคคล	78
แผนภาพที่ 3 ความหมายเชิงปฏิบัติการของ “การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning)”....	97
แผนภาพที่ 4 กระบวนการพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต.....	120
แผนภาพที่ 5 ขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	176
แผนภาพที่ 6 ความสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในสังคมแห่งการเรียนรู้.....	181
แผนภาพที่ 7 องค์ประกอบโครงสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต	188
แผนภาพที่ 8 ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับสังคมไทย.....	192